

10. óra

KENŐPÉNZ ÉS KORRUPCIÓ

Célok

- A korrupciós folyamatok **megértése**, a szereplőkre és a projektekre gyakorolt **hatásai áttekintése**, és a lehetséges **következmények számbavétele**
- Tisztában lenni azzal, hogyan kerülünk bele, és mire számíthatunk
- Javítani a kommunikációt korrupciós ügyekben, hogy képesek legyünk az ilyen eseteket megbeszélni kollégáinkkal
- A személyes felelősség és a feddhetetlenség kérdését világossá tenni (Személyek megvesztegetéséről, döntéséről és etikájáról lesz szó.)

A korrupció

- A korrupció összetett társadalmi jelenség, különböző formákban jelenik meg.
- Társadalmi és egyéni kérdés
- Értelmezhető
  - Az egyén
  - A szabályok és a
  - Szabályozók etikai felelősségének szintjén

Az esetről előzetesen

- Nagyon összetett esetet mutat be, ami sok szempontból elemezhető. Ebből most a legfontosabb a megrendelő -- vállalkozó viszonyban felmerülő korrupció. Nézzük az esetet alapvetően úgy, mint **az üzlet megszerzéséért adott kenőpénz** példáját!
- (beruházó - fővállalkozó, fővállalkozó – alvállalkozó, nagy felhasználó – beszállító, állami szervezet - vállalkozó viszonyok a legfontosabbak)
- (Valamelyest különbözik ettől a szakhatóságnak adott kenőpénz.)
- Nézzük az adó és a kapó oldal szempontjából egyaránt! (**kenőpénz kérése/elfogadása**, illetve **felajánlása/adása**)

Eset: Üzletszerzési és egyéb kenőpénzek

- Az *American Society of Civil Engineers* oktató filmje:
- http://enterprise.coe.ttu.edu/niee/Ethicana_Full.wmv

Grisman Grove

Interior Minister of Ethicana

Unoco

CANT Construction Executive

Barrere

Behemoth Mining Executive

FRANÇOIS

Agent for Behemoth and CANT

Victoria

IIEDA Executive

Institution for **I**nternational **E**conomic
Development **A**ssistance

Andres

Chairman of IIEDA

Rudy

Behemoth Mining Attorney

Maddie

IIEDA Project Line Manager

Giselle

CANT Ethics & Legal Officer

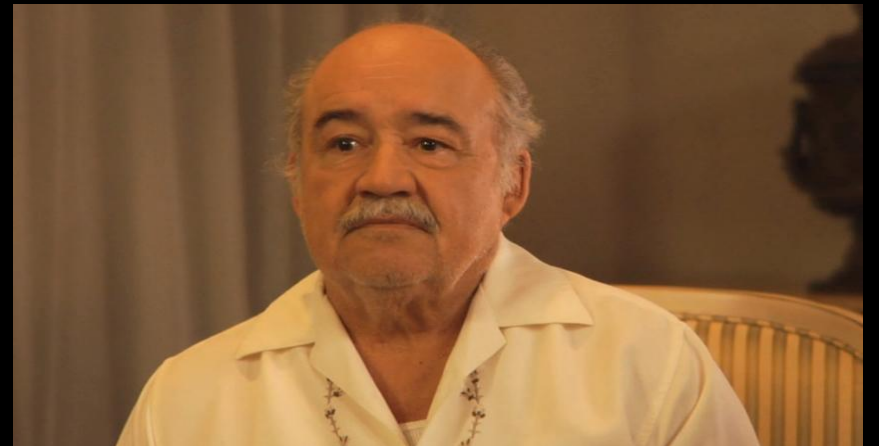
Desmond

Project Mgr., CANT Construction

Mano Paulo

CANT Construction Engineer

Martine Paulo

Mano Paulo's Uncle

Kérdések 1.

- Mi a különbség kenőpénz és az üzletszerzési jutalék között?
- Mit tenne ön Unoco, Barrere, Anders, Maddie, Giselle stb. helyében az egyes helyzetekben?
- Hogyan „keverednek” korrupcióba? Mi a szerepe az egyes lépéseknek? Mi az események fejlődésének belső „logikája”? Hogyan lehet nem belépni, és hol lehet kiszállni a folyamatból. Hol nem lehet már kiszállni?

Kérdések 2.

- Melyek a kenőpénz lehetséges következményei? Hogyan hat a kenőpénz a
  - projektre?
  - a mű műszaki színvonalára, minőségére?
  - a résztvevők gazdasági helyzetére?
  - a gazdaság egészére?
  - a társadalomra?
- Milyen következményekkel jár(hat) a korrupciós gyakorlat a résztvevőkre?
- Hogyan lehet racionális erkölcsi döntéssel dönteni a kérdésben?
- Van olyan helyzet, amikor etikailag (etikai elméletek alapján) védhető a kenőpénz?

Kérdések 3.

- Hogyan függ össze a teljesíthetetlenül alacsony árajánlat és a kenőpénz? Milyen folyamatok alakulnak ki, ha mindkettő jelen van a projektben?
- Milyen védekezési, önigazolási módszereink vannak?
- Ha ön döntési helyzetben lenne, mit tennie
  - cégvezetőként a kenőpénzek -- a beszerzője által kapott és az üzletszerzője által adott – kenőpénzek ellen?
  - állami/önkormányzati vezetőként a korrupció ellen?

A ZH-ról

- November 27-án ZH.
- A dolgozat az órák anyagát kéri számon **az előző ZH-tól!!!**
- A ppt-k megtalálhatók a www.filozofia.bme.hu címen a Mérnöketika tárgynál.
- A ZH-t két csoportban írjuk (a névsor első fele először, a második fele közvetlenül utána) :
  - 10:00-kor kezdődik a ZH a névsor **első fele (A-K-ig)** számára.
  - 11:00-kor kezdődik a ZH a névsor **második fele (L-ZS)** számára.

A ZH kérdésekről, értékelésről

■ Kérdések típusai:

- Meghatározások, értelmezések, ismertetések: Pl. Milyen szinteken értelmezhető a felelősség? Ismertesse a Milgramm-kísérletet!
- **Alkalmazások:** (Különösen fontos! 50% pont) Szituáció leírása és racionális erkölcsi döntési eljárás segítségével döntse el, és **indokolja**, hogy mi lenne a helyes cselekedet! (pl. Ön egy híd alapozásának építésvezetője, és a beépített cölöpök minőségének ellenőrzése a tervezett és optimális időpontban nem történt meg részben az ön, részben az alvállalkozó hibájából. Időközben a cölöpöket az alaptesttel eltakarták. A visszabontás költséges, időigényes, szorít a határidő, a min. ellenőrzés a szerződés részét és a fiz. feltételét képezi stb.. Mit tenne ön?) Az eljárás lépéseinek **pontos alkalmazása** és a **szakszerű indoklás** a lényeg! (Nem maga a döntés, hanem a rac. döntési eljárás alkalmazása!)

- Az **értékelés** az alapján történik, hogy mennyire pontos, szakszerű, teljes és lényegre törő a válasz.

A PÓT HZ-ról

- Pót ZH 2015.12. 11. 10:00-től a Kf88-ban.
- 1 db Zh pótolható díjmentesen, a 2db ZH pótlása iv-vel.